

ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ (Όμηρος Ευστρατιάδης, 1984)

Κατηγορία: Κινηματογράφος > Ελληνικές ταινίες

Εναλλακτικός τίτλος:	ΤΑ ΦΩΤΑ ΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣ Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ ΕΙΝΑΙ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ
Σκηνοθεσία:	Όμηρος Ευστρατιάδης
Έτος α΄ προβολής:	1984
Είδος:	Κωμωδία
Παραγωγή:	Ευρώπη Φιλμ
IMDb:	https://www.imdb.com/title/tt0257644/

Λογοκριτικά περιστατικά

1984-1985 Απαγόρευση της ταινίας ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ (Όμηρος Ευστρατιάδης, 1984)

Αιτιολογία: [Ηθική](#) | [Άσεμνο](#) | [Νόμος περί ασέμνων](#) | [Θρησκευτική](#) | [Καθύβριση της χριστιανικής θρησκείας](#)

Είδος λογοκρισίας: [Απαγόρευση](#) | [Θεσμική λογοκρισία](#) | [Κατασταλτική λογοκρισία](#)

27-06-1985 Δίκη του σκηνοθέτη, του παραγωγού και των ηθοποιών της ταινίας ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ (Όμηρος Ευστρατιάδης, 1984)

Αιτιολογία: [Ηθική](#) | [Άσεμνο](#) | [Νόμος περί ασέμνων](#) | [Θρησκευτική](#) | [Καθύβριση της χριστιανικής θρησκείας](#)

Είδος λογοκρισίας: [Δίωξη](#) | [Θεσμική λογοκρισία](#) | [Κατασταλτική λογοκρισία](#)

Περιγραφή

Κατά τη δεκαετία του 1980, ο Όμηρος Ευστρατιάδης, ο οποίος προηγουμένα είχε σκηνοθετήσει πληθώρα δημοφιλών ερωτικών ταινιών, στράφηκε προς την κωμωδία. Το 1984 κυκλοφόρησε η ταινία ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ με τη συμμετοχή πολλών ηθοποιών που είχαν συμμετάσχει και στην προηγούμενη μεγάλη επιτυχία του *Ρόδα, τάντα και κοπάνια* (1984). Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ έκοψε 67.264 εισιτήρια, αλλά, λόγω του θέματός της, δημιούργησε έντονες αντιδράσεις από την πολιτική και εκκλησιαστική ηγεσία. Στις 29 Νοεμβρίου 1984 το γραφείο Τύπου της Ιεράς Συνόδου εξέδωσε την εξής ανακοίνωση: «Η προβολή της αξιοθρήνητης αυτής ταινίας δεν προσβάλλει μόνο το θρησκευτικό αίσθημα του λαού μας και του ανώνυμου παπά, αλλά πρώτα απ' όλα το πολιτιστικό επίπεδο του τόπου μας», ενώ την ίδια περίοδο ο Αρχιεπίσκοπος Σεραφείμ διατύπωσε έντονο αίτημα για την απαγόρευση προβολής της ταινίας. Επιπλέον, ο Ιερός Σύνοδος Κληρικών Ελλάδος έστειλε τηλεγράφημα στο υφυπουργείο Τύπου και Πληροφοριών, ζητώντας τη διακοπή της προβολής της ταινίας, ενώ δήλωσε πως θα καλούσε τα μέλη του σε πορεία διαμαρτυρίας προς τη Βουλή. Τέλος, ο Μητροπολίτης Αλεξανδρούπολης, Ανθίμος, αφόρισε τον σκηνοθέτη. Αντιδράσεις σημειώθηκαν και από την πολιτική ηγεσία, καθώς ο υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων, Α. Κακλαμάνης, ζήτησε με υπόμνημά του από τον υφυπουργό Τύπου και Πληροφοριών, Δ. Μαρούδα, την απαγόρευση της ταινίας, «γιατί διακωμωδεί τον κλήρο και γελοιοποιεί το θρησκευτικό συναίσθημα του λαού». Στη συνέχεια, ο Ιερός Σύνοδος Κληρικών Ελλάδος μίλησε τον σκηνοθέτη, τον παραγωγό και τους ηθοποιούς της ταινίας για παράβαση του νόμου περί ασέμνων, δικαιολογώντας την κίνησή του αναφερόμενος στα εξής σημεία της ταινίας:

//

1. Ο πρωταγωνιστής της ταινίας Σ.Τ. που υποδύεται τον κληρικό, ερωτοτροπεί με ημίγυμη γυναίκα η οποία τον καλεί «να την πηδήξει», και αυτός της απαντά «πάμε μέσα να σου πω τον ακάθιστο ύμνο».

2. Ο ίδιος ηθοποιός φέρει το όνομα «Μαλαχίας» που συνεχίζει με τη λέξη «μαλακία» και κάθε φορά που τον καλούν με το όνομά του οι συμπρωταγωνιστές της ταινίας δημιουργείται αηδιαστικό κλίμα. Σε ορισμένη σκηνή του έργου συμπρωταγωνιστής του έργου τού δηλώνει «μαλαχία λες μαλακίες» και σε άλλη σκηνή, όταν καλείται με το ονομά του, ο ίδιος απαντά «όχι μαλαχία, σκέτη μαλακία να με λες».

3. Σε δύο σκηνές της ταινίας, όπου εμφανίζεται κληρικός προσευχόμενος, τείνοντας τα χέρια του προς τον ουρανό, η προσευχή του διακόπτεται από γενετήσια επιθυμία που προκαλείται από ηχους ερωτικής συνομιλίας από παρακείμενο χώρο. Τότε διακόπτει την προσευχή, σηκώνεται όρθιος και αναφωνεί «κάτι πρέπει να πηδήσω... κάτι πρέπει να πηδήσω» και στη συνέχεια αρχίζει να πηδάει σχοινάκι με το οποίο έχει δέσει τη μέση του.

4. Συγκροτείται ποδοσφαιρική ομάδα από κληρικούς με τον τίτλο «ΕΘΝΙΚΗ ΠΑΠΑΔΩΝ» και στις προπονήσεις εκστομίζουν χιλιάδες βρισιές, όπως «άει στο διάβολο», «πούστη», κ.λπ.

5. Κληρικός αναμένει συνάδελφό του σε καθορισμένο ραντεβού και εξαιτίας καθυστέρησης της αφιξής του μονολογεί «με βλέπει και ο κόσμος να στέκομαι εδώ, θα λένε ότι κάνω πιάτσα».

6. Εμφανίζονται κληρικοί μεθυσμένοι να χειρονομούν σε ημίγυμες γυναίκες ομαδικώς και ένας από αυτούς υπόσχεται να αποκαταστήσει γυναίκα που ατίμασε και ασπάζεται αυτήν περιπαθώς.

7. Ο φερόμενος ως προπονητής της ποδοσφαιρικής ομάδας ακούεται να υπόσχεται προς τους κληρικούς (ποδοσφαιριστές) «άντε και μετά την προπόνηση θα σας βάλω να δείτε βίντεο το γλυκό κορμί της Βαρβάρας».

8. Κληρικός μεταβαίνει σε συνάντηση με τη φιλενάδα του και αυτή του λέει «ήλθες με τα ράσα σου να ανεμίζουμε όλο σεξουαλισμό».

9. Ηγούμενος μοναστηρίου εμφανίζεται να συντροφεύεται ύποπτα από νεαρό μοναχό και άλλος μοναχός μετά από μακρά παραμονή εξέρχεται από τουαλέτα και ο ηγούμενος τον παρατηρεί με τη φράση «ξεκωλιάστηκες πια».

Με τις άνω φράσεις, παραστάσεις και εκδηλώσεις προσβάλλεται καταφανώς κατά το κοινό αίσθημα η δημόσια αιδώς, γιατί προκαλείται αισθησιακή διέγερση της γενετήσιας ορμής μεγάλης κατηγορίας των θεατών και παρώθησή τους σε παρόμοιες πράξεις ακολασίας."

Η δίκη είχε οριστεί αρχικά για τις 25 Μαΐου 1985 στο Α΄ Τριμελές Πλημμελειοδικείο, αλλά αναβλήθηκε για τις 27 Ιουνίου, προκειμένου να δουν την ταινία αρκετοί μάρτυρες κατηγορίας που δεν το είχαν κάνει μέχρι τότε. Το δικαστήριο αρχικά αθώωσε τους κατηγορούμενους, αλλά οι τελευταίοι καταδικάστηκαν στο Εφετείο αφενός λόγω άσεμνου περιεχομένου, αφετέρου διότι «καθυβρίδουν τη χριστιανική θρησκεία και προσβάλλουν το θρησκευτικό συναίσθημα των θεατών». Η προβολή της ταινίας απαγορεύθηκε, αν και αυτή προβλήθηκε για μια εβδομάδα στη Θεσσαλονίκη.

Πηγές – Βιβλιογραφία

- ΑΠ (ποιν) 38/1991, *Τράπεζα Νομικών Πληροφοριών ΝΟΜΟΣ*.
- *Το Βήμα*, 30/11/1984.
- *Κινηματογραφικά Τετράδια* 19 (Μάρτιος 1985), σ. 16.
- *Τα Νέα*, 30/11/1984, 25/5/1985.
- Ορσαλία-Ελένη Κασσαβέτη, «Σκάνδαλα, ιερείς και αφορισμοί: Αναπαραστές του Κλήρου στον ελληνικό εμπορικό κινηματογράφο και στη βιντεοπαραγωγή της δεκαετίας του '80», στο Πηνελόπη Πετσίνη-Δημήτρης Χριστόπουλος (επιμ.), *Η λογοκρισία στην Ελλάδα*, Αθήνα, Ίδρυμα Ρόζα Λούξεμπουργκ, 2016, σ. 63-70.

Το έργο χρηματοδοτείται από το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας (ΕΛΙΔΕΚ) και από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας (ΓΓΕΤ), με αρ. Σύμβασης Έργου 883.